

Анотація до дипломної кваліфікаційної роботи здобувача вищої освіти
РОЩИНОЇ РОКСОЛАНИ СЕРГІЙВНИ
 Кафедри сценічного мистецтва і культури
 Інституту культури і креативних індустрій
 Київського національного університету технологій та дизайну
 аcadемічної групи БАМП-20

Керівник дипломного проекту:
 нар. арт. України, проф.
СОМОВ ЛЕВ МИКОЛАЙОВИЧ

«ЯК ВАЖЛИВО БУТИ EARNEST»
Роль - СЕСІЛІ КАРД'Ю

10 червня 2024 року

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ВИКОНАВЧА СКЛАДОВА ПРОЕКТУ	3
1.1. Стислі дані про виконавця	3
1.2. Стислі дані про колектив та партнерів	3
1.3. Стислі дані про місце реалізації проекту	4
РОЗДІЛ 2. ОПИС ДИПЛОМНОГО ПРОЕКТУ	5
2.1. Формулювання фахового завдання кваліфікаційної роботи	5
2.2. Тема дипломної вистави	5
РОЗДІЛ 3. ПРОЦЕС РОБОТИ НАД ДИПЛОМНИМ ПРОЕКТОМ	7
3.1. Стислий опис дипломної вистави	7
3.2. Формулювання здобувача освіти процесу роботи над роллю	8
РОЗДІЛ 4. ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ КОМПЛЕКСУ ЗАХОДІВ ОФОРМЛЕННЯ ДИПЛОМНОЇ ВИСТАВИ	9
РОЗДІЛ 5. ВИСНОВКИ	11
5.1. Висновки здобувача освіти з приводу створення дипломної роботи	11
5.2. Відгук керівника на ключові завдання роботи та їх виконання здобувачем освіти	12

1. ВИКОНАВЧА СКЛАДОВА ПРОЕКТУ

1.1. Стислі дані про виконавця

Виконавець дипломної роботи - Рошина Роксолана Сергіївна (30.07.2003р.)

Ролі, що були реалізовані під час студентських показів та фахових іспитів за період навчання:

1. Леді Анна - “Річард 3” В. Шекспір
2. Матюрина - “Дон Жуан” Мольєр
3. Сюзана - “Божевільний день, або Весілля Фігаро” П. Бомарше
4. Лелія - “Лелія” Л. Українка
5. Анжеліка - “Жорж Данден або Обдуруений чоловік” Мольєр
6. Туркиня - “У неділю рано зілля копала” Ольга Кобилянська
7. Леді Макбет - «Макбет» В. Шекспір
8. Інес - “За закритими дверима” Ж. П. Сартр

Ролі у дипломних виставах:

1. Сесілі Кард’ю - “Як важливо бути поважним”, О. Уайлд
2. Самсон - “Ромео і Джульєтта”, В. Шекспір
3. Крихітка - “Шукаю Людину”, К. Сергієнко

За період здобування освіти також приймала участь у виставах незалежного проекту ГО “Театральна Біржа” (Пеггі Блу - “Оскар і Рожева Пані”, Е. Шмідт).

1.2. Стислі дані про колектив та партнерів

Виконавці ролей, разом з якими проводилась робота над випуском дипломної вистави “Як важливо бути Earnest” - здобувачі вищої освіти кафедри Сценічного мистецтва і культури, Інституту культури і креативних індустрій Київського національного університету технологій та дизайну, випускники майстерні нар. арт. України, проф. Лева Сомова.

Серед них - лауреати всеукраїнських театральних конкурсів і фестивалів, виконавці репертуарних вистав Обласного державного академічного Мукачівського драматичного театру та Київської академічної майстерні театрального мистецтва “Сузір’я”, учасники незалежних мистецько-благодійних проектів.

Художній керівник проекту - народний артист України, професор кафедри СМК КНУТД Лев Сомов, український актор театру і кіно, режисер, драматург, хореограф, чотирикратний лауреат професіональної театральної премії “Київська Пектораль”, засновник незалежного проекту “Театральна Біржа”.

1.3. Стислі дані про місце реалізації проекту

Навчально-мистецький простір “Ковчег”, що знаходиться на території Київського національного університету технологій та дизайну, під патронатом кафедри Сценічного мистецтва і культури, інституту Культури і креативних індустрій -

був основною базою під час роботи над дипломним проектом “Як важливо бути Ernest”.

На його засадах відбувався увесь процес випуску дипломної вистави. Від підготовчого етапу (читки і розбір п’єси, постановочні репетиції, робота над технічним оздобленням, будівництво декорацій, пошив костюмів), до завершальних, фінальних стадій - прогони і, нарешті, прем’єра вистави, що відбулася безпосередньо на сцені навчального театру мистецького простору “Ковчег”.

Відповідальним за постановку був художній керівник майстерні - Лев Сомов. Він виконав усі задачі як режисер, сценограф, балетмейстер, автора художнього перекладу твору, а також художник по світлу і звуку.

Костюми та декорації були створені студентами майстерні за підтримки НТП “Театральна Біржа”.

2. ОПИС ДИПЛОМНОГО ПРОЕКТУ

2.1. Формулювання фахового завдання кваліфікаційної роботи

Перед початком випуску дипломної вистави “Як важливо бути Earnest”, художнім керівником були висунуті наступні фахові задачі:

- практичне застосування теоретичних знань, отриманих під час навчання
- розвиток вміння працювати у творчому колективі (з іншими виконавцями, режисером, художником, балетмейстером, концертмейстером та ін.);
- набуття професійних умінь та навиків щодо здатності самостійно чи у складі творчої групи вести творчий пошук, створення художніх образів, вміння спілкуватися з глядацькою аудиторією, готовності виявляти творчу ініціативу під час роботи над роллю у виставі, театралізованому видовищі;
- підготовка до виконавської діяльності у театральній виставі або інших мистецьких театральних заходах
- виховання високопрофесійного фахівця в царині сценічного мистецтва, що сприятиме його конкурентоспроможності на ринку праці;
- створення художнього образу ролі
- володіння розвиненим тілесним апаратом сценічного втілення (пластичністю, гнучкістю, спритністю, виразністю, силою, координацією), музичним слухом та почуттям ритму;
- володіння розвиненим і професійно поставленим мовно-голосовим апаратом;
- здатність самостійно займатися акторським тренінгом, підтримувати свою зовнішню форму та психофізичний стан;
- розвиток навичок самостійної творчої роботи;
- виявлення та оцінка набутих фахових компетентностей, здатності до самовдосконалення.
- набуття досвіду з розробки, організації та демонстрації творчого проекту;
- виявлення та оцінка набутих фахових компетентностей, його громадянської позиції, здатності до самовдосконалення.

2.2. Тема дипломної вистави

Оскар Уайльд (16 жовтня 1854, Дублін, Ірландія - 30 листопада 1900, Париж, Франція) — ірландський поет, драматург, письменник, есеїст.

Оскар Уайльд народився в Дубліні 16 жовтня 1854 року в родині медика та літераторки. Як високоосвічені люди, його батьки мали великий вплив на формування особистості сина. Маленький Оскар ріс розумним та працьовитим.

Оскар навчався у Королівському коледжі в Енніскіллені, коледжі в Дубліні, закінчив Оксфордський університет. Опанував знання дуже швидко, легко брався за будь-яку роботу, і вона йому вдавалася якнайкраще.

Після навчання Уайлд відправився завойовувати Лондон, де дуже скоро став «своїм» у світських колах. Молодого письменника навіть стали наслідувати у стилі одягу і манері говорити.

Перший драматургічний твір автора - театральну п'єсу за біблійними сюжетами під назвою «Саломея». Однак оскільки в той час на сценах Британії заборонялося ставити вистави на біблійні сюжети, твір не пройшло цензуру. Через це Уайлд звертається до написання комедійних п'єс: «Ідеальний чоловік», «Як важливо бути серйозним», «Віра, або Нігілісти», «Герцогиня Падуанская» та інші.

І все ж вершиною його драматургічної спадщини заслужено вважається п'єса «Як важливо бути поважним» (1895).

Хоча теми, озвучені у цій легендарній п'єсі стосуються соціальних проблем Вікторіанської епохи, на структуру п'єси значною мірою вплинули французький театр, мелодрама, соціальна драма та фарс. Уайлд був добре знайомий з цими жанрами і вільно їх запозичував.

Фарс — це гумористична п'єса, в якій використовуються надмірні фізичні дії, такі як фарс, абсурд і неймовірність. Він часто містить сюрпризи, де розкривається несподіване. Фарси зазвичай складаються з трьох актів і часто включають несподівані сюжетні повороти, зміни ліній поведінки основних персонажів і комедійні ситуації, що базуються на численних непорозуміннях.

«Ми повинні ставитися до всіх тривіальних речей у житті дуже серйозно, а до всіх серйозних речей життя — з широю та неформальною тривіальністю» - так прокоментував свою п'єсу сам автор.

А основна тема дипломної вистави, закладена режисером: “Справжньому коханню не страшні будь-які перешкоди та відмінності, незважаючи на те, чи є вони об’єктивними та незалежними від людей, або ж вигаданими та створеними ними самими.”

3. ПРОЦЕС РОБОТИ НАД ДИПЛОМНИМ ПРОЕКТОМ

3.1. Стислий опис дипломної вистави

Автор ще у самій назві п'єси закладає дотепний жарт. Адже англійське слово «earnest», що співзвучне з чоловічим іменем Ернест, що грає дуже важливе значення у всій п'єсі, насправді означає «поважний, серйозний». Проте цей каламбур реалізується тільки в оригіналі назви англійською мовою - точний переклад зі збереженням гри слів неможливий на будь-яку іншу мову.

Через це було прийнято рішення обрати фінальною назвою дипломної вистави саме «Як важливо бути Earnest», а не оригінальне звучання назви п'єси в перекладі - «Як важливо бути поважним».

Сюжет вистави розгортається в епоху вікторіанської Англії - наприкінці XIX століття.

Один з основних конфліктів вистави полягає в тому, що дві молодих дівчини - Сесілі Кард'ю і Гвендолен Ферфакс закохані в одного і того ж міфічного залицяльника на ім'я Ернест.

Джек Вордінг - молодий, привабливий заможній холостяк, що у Лондоні відомий всім під іменем Ернест, а за містом, на провінції - Джек, закоханий у молоду леді міс Гвендолен Ферфакс. Хоча герой і веде подвійне життя, зрештою демонструє свою відповідність вікторіанським моральним і соціальним стандартам і робить міс Ферфакс пропозицію. Та на заваді їх коханню стає мати Гвендолен - Леді Брекнел, яка категорично відмовляється дати згоду на шлюб, оперуючи тим, що соціальний статус містера Уордінга не відповідає рівню їх сім'ї.

Паралельно з цим, Елджернон - харизматичний блазень, азартний романтичний веселий юнак, що постійно перебуває в пошуках пригод. Елджернон, на відміну від Джека, не відрізняється серйозністю, і не цурається видавати себе за молодшого брата Джека на ім'я Ернест. Але робить він це не з власної примхи і не в пошуках матеріальної користі, а заради кохання. Він закоханий в юну леді - міс Сесілі Кард'ю, що є вихованкою Джека Уордінга.

Вистава розпочинається у центрі Лондона, у квартирі Елджернона Монкріфа, де ми поступово знайомимося з такими персонажами як його дворецький Лейн, Джек Уордінг, Гвендолен Ферфакс та Леді Брекнел (відповідно). Услід за цим дія переносить нас за межі міста, у провінцію - до маєтку Джека Уордінга. Там перед глядачем уперше виникають інші герої п'єси - тендітна Сесілі Кард'ю, поважна міс Прізм та кумедний канонік доктор Ч'юзебл. Загальна тривалість першої дії - 1 година 35 хвилин.

Другий акт вистави (1 година 10 хвилин) продовжується у маєтку містера Уордінга, куди по черзі прибувають персонажі, вже знайомі глядачам за першим актом, - міс Ферфакс та леді Брекнел.

3.2. Формулювання здобувача освітнього процесу роботи над роллю

Сесілі Кард'ю - онука старого джентльмена, містера Томаса Кардью, який колись, за “своєрідних обставин” знайшов, врятував і усиновив Джека Уордінга.

Вона наймолодша серед усіх персонажів п'єси - їй усього вісімнадцять років. Її вихованням і освітою, крім містера Уордінга, опікується гувернантка міс Призм. Сесілі - романтична, творча, добра, чуйна, світла дівчина, яка потерпає від необхідності присвячувати стільки часу освіті і навчанню. Сесілі може здатися дешо наївною та занадто довірливою, проте, на мою думку - усе це є ознакою її чистоти і відсутності ганебного впливу снобістського столичного соціуму (навідміну від міс Ферфакс).

Сесілі володіє неземною вродою, проте її зовнішній вигляд та уподобання в одязі відрізняються простотою і елегантністю, що разюче контрастує з вишуканим та “модним” вбранням жителів столиці.

Проте ми бачимо її як молоду дівчину з яскраво вираженою індивідуальністю і сильним запальним характером. Вона радо ігнорує уроки, відрізняється прекрасним апетитом, гострим інтелектом і надзвичайно розвиненою емоційною інтуїцією. Вона миттєво зчитує будь-які психофізичні, навіть несвідомі прояви людей по відношенню до інших, а також демонструє вражуючі для молодої дівчини навички маніпуляції.

З допомогою персонажа Сесілі Уайлду піdnімає та засуджує канони класичної освіти освіту, вікторіанської моралі, матеріальних цінностей та соціального статусу.

І Сесілі, і Елджернон є персонажами пристрасними та імпульсивними. Більш склонні до яскравих емоційних проявів, ніж інша закохана пара - Джек і Гвендолен, вони хочуть прожити життя сповна і отримати від нього все, не задумуючись про можливі наслідки та майбутні перспективи. Вони живуть тут і зараз, через що свідчить палкість та швидкість, з якою спалахнуло кохання між ними.

Для мене було честю доторкнутися до створення та реалізації такого дивовижного, унікального персонажу як юна міс Кард'ю.

4. ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ КОМПЛЕКСУ ЗАХОДІВ ОФОРМЛЕННЯ ДИПЛОМОЇ ВИСТАВИ

Всі елементи декоративного оформлення, що були створені студентами власноруч (костюми, реквізит, декорації) допомогли створити унікальне оздоблення вистави та відтворити атмосферу п'єси, підкреслити глибину та багатогранність її сюжету та персонажів.

*Фото 1. 2-й акт вистави
“Як важливо бути Earnest”.*

*Сесілі Кард’ю - Роксолана Рощина,
Елджерон Монкріф - Костянтин Дрига*

*Фото 2. 2-й акт вистави
“Як важливо бути Earnest”.
Сесілі Кард’ю - Роксолана Рощина
Гвендолен Ферфакс - Маргарита
Гаєвська*

Фото 3. 2-й акт вистави “Як важливо бути Earnest”.
Сесілі Кард’ю - Роксолана Рошина, Міс Прізм - Надія Коренчук

Фото 4. 2-й акт вистави “Як важливо бути Earnest”.
Сесілі Кард’ю - Роксолана Рошина, Елджернон Монкріф - Костянтин Дрига,
Леді Брекнел - Лілія Ниціпорович

5. ВИСНОВКИ

5.1. Висновки здобувача освіти з приводу створення дипломної роботи

За період випуску дипломної вистави “Як важливо бути Earnest”, мною були виконані усі задачі, зазначені в п.2.1.

В першу чергу - був отриманий досвід застосування теоретичних знань та практичних навичок, отриманих за весь період навчального процесу, під час роботи над творчим проектом.

Також були сформовані навички роботи у творчому колективі, вміння співпрацювати з колегами-акторами, а також усіх осіб, залучених до створення вистави - режисером, хореографом, технічною командою і т.д.

Я на практиці дізналася, як відбувається робота на позиції, де присутній “дубль” - працювала разом з іншою акторкою над однією і тією самою роллю, навчилася ділитися власними творчими надбаннями та знахідками, разом працювати над створенням образу, відмовилася від деструктивної конкуренції задля успіху фінального продукту.

Навчилась проводити додаткові дослідження для ознайомлення з історичним підґрунтям твору, його епохою, традиціями і особливостями культурного середовища і способ життя минулого часу.

Розвила свої навички володіння мовно-голосовим апаратом та вдосконалила техніку контролю тілесним апаратом (пластика, координація, гнучкість, тощо).

Це призвело до колosalного стрибку у самостійному розвитку під час випуску дипломної вистави.

Вірю, що отриманий досвід послужить потужним поштовхом для подальшого розвитку і реалізації в професії.

5.2. Відгук керівника на ключові завдання роботи та їх виконання здобувачем освіти